

N:o 59.

Ank. till Riksd. Kansli den 12 April 1876, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition, angående skatteköp af det till Ramlösa helsobrunn upplåtna kronohemmanet Köpinge N:o 4, ett halft mantal i Raus socken inom Malmöhus län.

(I. A).

I förenämnda proposition (N:o 34) har Kongl. Maj:t gifvit Riksdagen till känna, att, efter det kronan redan under slutet af sistlidna århundrade mot en köpeskilling af ett tusen riksdaler specie för Ramlösa helsobrunns räkning inlöst och till byggnadsplatser samt nyttiga inrättningar vid helsobrunnen upplåtit utsocknefrälsehemmanet ett halft mantal N:o 4 i Köpinge by, hvilket hemman sedermera år 1823 blifvit i kronans böcker och räkenskaper från frälse till krona omfördt, med dervid åt Kongl. Maj:ts Befallningshafvande lemnadt uppdrag att tillse, det kronan deraf erhöle den ränta och de afgifter, som författningsenligt utgå borde, så har direktionen för Ramlösa helsobrunns nya aktiebolag, hvilket numera vore egare till brunnsinrättningen, den 18 Januari 1875, under anförande bland annat deraf, att bolaget hade för afsigt att utvidga inrättningen medelst anläggande af en kallvattenkuranstalt, dertill efter anställda undersökningar å hemmanet Köpinge tjenlig och tillräcklig vattentillgång skulle förefinnas, och att ändamålet med brunnsinrättningen och hemmanets upplåtelse omöjligen kunde uppnås, så länge bolaget ej med full eganderätt besute detta hemman och således ej kunde använda detsamma såsom pant för penningelån, deraf efter åtskilliga betydliga utgifter för inrättningens förbättrande, ofafvisligen gjordes behof, på grund af dessa förhållanden och i öfverensstämmelse med derom å bolagsstämmor den 17 Oktober och 12 December 1874 fattade beslut, i underdånighet anhållit, det Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning derom, att bolaget finge i den ordning och på de vilkor, som äro i Kongl. kungörelsen den 15 December 1848 angående förändring af dittills gällande stadganden i afseende å ordningen och sättet för vinnande af skattemannarätt till hemman och lägenheter af kronatur föreskrifna, till skatte lösa i fråga varande kronohemman att i oskiljaktig förening med helsobrunnen och densamma tillhörande, intill krono-

hemmanet gränsande, skatterusthållshemmansdelen Vestra Ramlösa n:o 2, ett åttendedels mantal, hvarå brunnen vore belägen, af bolaget besittas och disponeras.

Kammarkollegium, som med utlåtande häröfver af den 12 April 1875 inkommit, har, med tillkännagifvande att berörda hemman Köpinge n:o 4, ett halft mantal, år 1826 blifvit skattlagdt till en ränta af 8 riksdaler 31 skilling banko, som till kronan utgöres, att detsamma, som upptagits i den till följd af Kongl. kungörelsen den 15 December 1848 upprättade förteckning öfver kronohemman och lägenheter, som kunna skatteköpas, sedermera, i enlighet med kollegii den 6 Oktober 1851 gifna förordnande, blifvit ur nämnda förteckning affördt, och att hemmanet uti 1873 års bevillningstaxeringslängd funnes uppskattadt till ett värde af 12,000 riksdaler, visserligen, på grund af hvad handlingarna innehöle, tillstyrkt bifall till ansökningen, men förklarar sig anse, det köpeskillingen borde bestämmas icke till tio års räntor utan till det belopp, 1,000 riksdaler specie eller 4,000 kr., hvarför hemmanet blifvit af kronan inköpt, med anledning hvaraf sökande bolagets direktion förklarar bland annat, att, i händelse den sökta eganderätten till i fråga varande hemman icke finge af bolaget förvärfvas med mindre den af Kammarkollegium föreslagna köpeskillning af 1,000 specier eller 4,000 kr. erlades, direktionen förbunde sig till uppfyllande af detta vilkor; och har Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att för sin del medgifva, det i fråga varande kronohemman Köpinge n:o 4, ett halft mantal, måtte få af Ramlösa helsobrunns nya aktiebolag skatteköpas för fyra tusen kronor samt under vilkor, att hemmanet fortfarande besittes och disponeras i oskiljaktig förening med brunnsinrättningen och för det med densamma afsedda ändamål.

Stats-Utskottet, tili hvars behandling förenämnda Kongl. proposition varit öfverlemnad, får, efter tagen kännedom af de dertill hörande handlingar, och då Utskottet ej funnit något att i ärendet påminna, hemställa,

att Kongl. Maj:ts förslag måtte vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 12 April 1876.

På Stats-Utskottets vägnar:

Carl Ekman.

Reservation:

af Herrar *Grefve Mörner* och *Sven Nilsson i Efveröd*, hvilka yrkade, att Kongl. Maj:ts proposition skulle på det sätt bifallas, att det belopp, hvarför Ramlösa helsobrunns nya aktiebolag skulle ega att till skatte lösa i fråga varande hemman, skulle med ledning af det hemmanet åsatta taxeringsvärde bestämmas till 12,000 kr.